

เทศน์เช้า วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๒

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เวลาพูดถึงธรรมะนะ ต้องคิดถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คิดถึงน้ำใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่าปรารถนามาริ้อสัตว์ชนสัตว์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนาพุทธภูมิมาเนิ่นมาศาล สร้างผลบุญญาธิการมาจนมีปฏิภาณไหวพริบ ปฏิภาณนะสร้างสมมา

นี่ถ้าพูดถึงเรื่องพุทธศาสนา ต้องคิดถึงน้ำใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่พยายามเสียดละมา สร้างสมบุญญาธิการมาเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มาตรัสรู้ธรรมขึ้นมาแล้ววางธรรมวินัยเพื่อให้เราเข้าถึงธรรมวินัยนั้น เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบัญญัติวินัยทุกข้อนะ นี่เจริญศรัทธา คนที่เขาศรัทธาแล้วให้เขาศรัทธามากยิ่งขึ้น คนที่เขายังไม่ศรัทธา ให้เขาศรัทธาในพุทธศาสนา

แล้วพุทธศาสนานะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาบัญญัติธรรมวินัยทุกข้อเลย เพื่อให้มีความมั่นคงในความเจริญศรัทธาของเรา แต่เวลาศรัทธาขึ้นมาะ คุณลักษณะเช่นเวลาเรามีศรัทธา เรามีความเชื่อ เห็นไหม นี่เราชวนช่วยกันมา เราทำบุญกุศลของเราเพื่ออะไร เพื่อปรารถนาสิ่งที่เป็นคุณงามความดีของเรา

ความดีของเรามันเกิดจากหัวใจนะ เราเจตนาทำสิ่งที่ดี มันคิดแต่เรื่องดีๆ ทำสิ่งที่ดีๆ ทุกอย่างจะดีไปหมดเลย แต่ถ้ามันมีวิชาครอบงำหัวใจของเรา เราคิดแต่ทำสิ่งที่เห็นแก่ตัว สิ่งที่เราจัดเอาเปรียบ สิ่งที่เป็นความชั่ว นี่ความดีความชั่วมันเกิดจากเจตนา เกิดจากความคิดก่อน เกิดจากเริ่มต้นของความรู้สึกอันนี้ก่อน ถ้าความรู้สึกอันนี้ ถ้าเจตนาสิ่งที่ดี เรามีศรัทธาความเชื่อนี้ทำสิ่งที่ดีๆ สิ่งที่ดีๆ อันนี้มันจะตอบสนองสิ่งที่เป็นหัวใจเราเป็นสิ่งที่ดี แต่ถ้าเป็นทางโลก เห็นไหม ศรัทธาความเชื่อของเขา เขาเชื่อของเขา เขาแสวงหาของเขา เขาทำของเขา

ความเชื่อของเขา เห็นไหม ศรัทธาความเชื่อ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ต้องตอกย้ำว่าให้ความเชื่อนี้มั่นคง ให้มีความมั่นคงในพุทธศาสนา ทีนี้ความมั่นคง นี้

ความเชื่อของเรา เวลาเราเชื่อขึ้นมา มีศรัทธาความเชื่อ นี่ความเชื่อแก้กิเลสไม่ได้ ความเชื่อ มันต้องมีปัญญา มีการกั่นกรอง เห็นใหม่ คุณิเวลาเราเอาลูกเอาหลานมาวัด นี่มันต่อต้าน มันขัดแย้งทั้งนั้นแหละ คุณิคนที่ไม่เห็นด้วย ไปชวนเขามาเขาจะบอกว่า คนไปวัดนี่โง่ มากเลย หาเงินหาทองแล้วมาเสียสละทำไม ทำไมไม่เอาเป็นของตัวเอง ทำไมไม่เอาไป ใช้ประโยชน์

ประโยชน์ใช้สอยในเรื่องธาตุขันธ์ ประโยชน์ใช้สอยในชาติปัจจุบันนี้ นี่คนเรา ตกงานนะ รัฐบาลเขาให้เบี้ยยังชีพนะ รัฐสวัสดิการเขาหาให้ได้ ทุกอย่างเขาให้ได้ นี่การ ที่เราหาปัจจัยเครื่องอาศัยมานั่นก็เป็นปัจจัยเครื่องอาศัย เห็นใหม่ สิ่งที่เราจะยังชีพมานี้ สิ่งที่เราหามา แต่ถ้าเราเสียสละออกไปละ เราเสียสละออกไปเพื่อใคร? ก็เพื่อหัวใจของเรา

การเสียสละออกไป นี่พุทธศาสนาไม่มีสิ่งใดได้มาโดยลอยมาจากฟ้า สิ่งต่างๆ ได้มาไม่มีของฟรี ทุกอย่างต้องมีการกระทำ มันมีเหตุมีผลของมัน.. เหตุไม่มี ผลมันมาจากไหน? เหตุไม่มี การกระทำไม่มี ทุกอย่างไม่เกิดขึ้นมาแล้วมันเอาผลมาจากไหน?

นี่สิ่งที่มีบุญกุศล คนที่ประสบความสำเร็จของเขามา เขาสร้างด้วยบุญกุศลของเขา มา เขามีบุญของเขา มา ทำสิ่งใดนี่ คุณิ กลิ่นของศีลหอมทวนลม คนดี เห็นใหม่ คุณิ ลูกหลานของเรา คนนี้เป็นคนดี ปู่ ย่า ตา ยาย ญาติพี่น้องจะรักคนนี้นี้มากเลย ทำไมเขารัก คนนี้ละ คนนี้ทำไมเขาไม่รักละ คนนี้เขาไม่รักเพราะอะไร เพราะพูดไปแล้วเขาไม่เชื่อฟัง ต่างๆ

นี่กลิ่นของความดีมันหอมทวนลม สิ่งที่เป็นคุณงามความดีมันหอมทวนลม เรา ทำสิ่งที่ดีๆ สิ่งที่ดีๆ มันเกิดจากไหนละ นี่เราพยายามชักนำเขามา นี่ความศรัทธา นะ ศรัทธาพอเข้ามาวัดแล้ว เห็นใหม่ ศรัทธาความเชื่อแก้กิเลสไม่ได้ ความคุ้นชิน ความคุ้นเคย นี่ดินพอกหางหมู เราถึงว่าเวลาเรากลับมาแล้วต้องมีความตื่นตัว

อยู่บ้านตาคนนะ ท่านจะให้มีความตั้งใจ มีความจงใจ เพราะความตื่นตัว ไม่ให้ดิน มันพอกหางหมู ถ้าดินพอกหางหมู หางหมูมันแวงไปแวงมามันหนักนะ จิตใจของเรา ถ้าไปจมอยู่กับความคิดสิ่งใด เรามีความเชื่อมั่นของเรา เรามีศรัทธา เราทำแต่คุณงาม ความดี ความดีของเรา มันดีของใคร?

มันดีของเด็กๆ เห็นไหม ถ้าเด็กๆ มันมีคุณงามความดีของมัน เด็กๆ มานี้มันไม่
งอแง มันไม่อ่อนต่างๆ เด็กมันก็เป็นเด็กดีไม่ใช่ไหม แล้วมันจะเป็นอย่างนี้ตลอดไปได้
ไหม เป็นผู้ใหญ่มามันต้องรับผิดชอบไม่ใช่ไหม มันต้องมีปัญญาของมันไม่ใช่ไหม มันต้องทัน
โลกไม่ใช่ไหม มันอยู่กับโลกเขา มันต้องรู้ทันกัน เห็นไหม

นี่ก็เหมือนกัน เราเข้ามาในวัดในวาแล้ว ถ้าเราไปคู้ชิน เรามาวัดแล้ว เราทำความ
ดีแล้ว นี่ความคู้เคย คินพอกหางหมูนะ เราต้องตื่นตัวตลอดเวลา การตื่นตัว เห็นไหม มี
สติสัมปชัญญะ มีสติของเรา นี่ คุณงามความดีมันมีระยะห่าง เราจะไม่คู้ชินกับมัน

ความคิดไม่ใช่จิต ความคิดเป็นความคิด ความคิด เห็นไหม เรามีศรัทธามีความ
เชื่อ มันเข้าข้างตัวเอง เรามาทำความดีแล้ว ความดีต่างๆ ใช่! เราทำความดีแล้ว เราสวด
มนต์แล้ว แต่ความดีที่ยิ่งขึ้นไปกว่านี้ยังมีอยู่ ความดีที่ดีกว่านี้ไปยังมีอยู่

ถ้าเรามีสติสัมปชัญญะนะ เรามีสติของเราอยู่นะ ความดีอย่างนี้มันมีอยู่ มันรักษา
หางหมูไว้ไม่ให้คินพอก มันรักษาใจไว้ไม่ให้สิ่งใดๆ มาคู้เคยกับมัน ไม่ให้ความคิดมา
ทับถมมัน พอคความคิดมาทับถมมัน มาคู้เคย นี่ความคู้เคยจากภายนอก ความคู้เคย
จากภายใน

ความคู้เคยจากภายในมันคู้เคย เห็นไหม เวลาพูดถึงเรื่องญาติโดยสายเลือด นี่
มันญาติกันโดยสายเลือดนะ แต่ญาติกันโดยธรรมเราไปมาหาสู่กัน เราช่วยเหลือเจือจาน
กันนะ มันสนิท มันรักกันยิ่งกว่าญาติอีก ความคู้เคยนี้ความคู้เคยกันทางโลก

แต่ทางธรรมะ เราคู้เคยกับความคิดของเรา เราคู้เคยกับกิเลสของเรา มันคู้เคย
ไม่ได้ เพราะความคู้เคยมันทำให้เราชินชา พอทำให้เราชินชาการกระทำของเรามันจะ
เฉื่อยชา พอคความเฉื่อยชาขึ้นมากการปฏิบัติมันก็จะไม่ได้ผล

เรามาวัดนี้เรามีศรัทธาความเชื่อ เห็นไหม มันเป็นศรัทธา มันเป็นอริยทรัพย์
ทรัพย์ที่ให้เราเข้าไปค้นคว้าแสวงหา การค้นคว้าแสวงหาเป็นปัจจัยจัดตั้ง เป็นสันติภูมิจึง
ความรู้จริง ความเห็นจริงของเราขึ้นมา จิตมันสัมผัส มันเป็นความรู้จริง เป็นความรู้จริง
ขึ้นมา มันสัมผัสอย่างนั้น มันสัมผัสจากสิ่งใด? สัมผัสจากความมีสติสัมปชัญญะ ความ

ตั้งใจ ความจงใจ ความเพียร ความวิริยะอุตสาหะ ถ้าเป็นความคุ่นชินมันจะไปนอนใจ มันจะไปนอนอยู่ต่างๆ

นี่ความดิงามต่างๆ มันมีเป็นชั้นเป็นตอนเข้าไป แล้วพอมีความบังจัตตัง มีความ สันติภูฏิกโกขึ้นมา เห็นใหม่ เพราะด้วยความไม่รู้ของเขา เพราะด้วยความเห็นของเขามัน เป็นแม่แบบ มันเป็นการพิมพ์ออกมาเป็นรูปแบบสำเร็จรูป พอปฏิบัติไปแล้วนะ พอ ปฏิบัติไป พอความเข้าใจนะ พอมันเบื่อหน่ายนี่เป็นบรรลุโศคาบัน โศคาบันก็ไม่รู้จัก ตัวเอง ตัวเองก็ไม่รู้ว่าโศคาบันนะ ไม่รู้จักโศคาบันหรอก ถ้ารู้จักโศคาบันมีองค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าองค์เดียว ผู้ปฏิบัติไม่มีใครรู้หรอก โศคาบันก็ไม่รู้จักตัวเองว่าเป็น โศคาบัน แต่มันเบื่อหน่ายอย่างนั้นเองเฉยๆ

ถ้าไม่รู้แล้วมันจะเป็นโศคาบันได้อย่างไร? ถ้ามันไม่รู้มันจะเป็นความจริงได้ อย่างไร? เพราะอะไร? ก็เพราะนี่ไง เพราะว่าทฤษฎีมันผิด ความเห็นมันผิด เพราะผิดมัน ไม่มีผล พอไม่มีผลขึ้นมาเราจะเอาผลขึ้นมาบอกว่า อ้าว.. ผลขึ้นมาก็อ้างอิง อ้างแม่แบบ อ้างธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เวลาพูดนี้พูดธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ ศีล สมาธิ ปัญญา มันเป็นปัญญา เป็นอุจเฉท มันว่ากันไปตามธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โอ้อโฮ.. คนฟังมันละเอียดลึกซึ้งนะ แต่มันเป็นแม่แบบ แม่แบบคือแม่พิมพ์ แม่แบบคือ ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่เราไม่รู้อะไร เราเป็นอะไร? เพราะมันไม่รู้ อะไร

แต่ถ้ามันเป็นความจริงของเราแม่พิมพ์ส่วนแม่พิมพ์ แต่เราประกอบของเราขึ้นมา เราจัดการของเราขึ้นมา นี่เราทำของเราขึ้นมา มันสำเร็จขึ้นมาจากการกระทำของเรา สำเร็จเมื่อไหร่ งานชิ้นสุดท้ายที่โครงการนี้สำเร็จ โครงการนี้จะจบไม่ได้ด้วยมือของเรา หรือ ถ้าโครงการจบด้วยมือของเราได้ โศคาบันทำไมไม่รู้จักโศคาบันได้อย่างไร ไม่รู้จัก ผลที่ตอบแทนขึ้นมาได้อย่างไร? มันต้องรู้หมดแหละ!

รู้หมดอันนั้น นี่ความจริงมันอยู่ตรงนี้ไง ความจริงนี้ผลมันเกิด ผลมันไม่มี พอผล มันไม่มีขึ้นมา ก็บอกว่านี่อ้างแม่แบบ อ้างแม่พิมพ์ไป พวกเราไปอิงกันที่แม่พิมพ์ แล้วบอก

ว่านี่เป็นพุทธพจน์นะ ห้ามโต้แย้ง ห้ามขัดขืนนะ นี่พุทธพจน์.. ไซ้ พุทธพจน์ สาธุ ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ของเราไม่รู้อะไรนะ

ธรรมะมันมีอยู่แล้วโดยดั้งเดิมเป็นธรรมชาติ สรรพสิ่งเป็นธรรมชาติ ปฏิเสธหมดแล้วไม่มีอะไร นี่สมบัติเราหามาบอกไม่มีอะไรเลย มันเป็นไปได้ไม่ได้หรอก แต่สิ่งที่เป็นไปได้ เห็นไหม เราไม่ไปคุ้นชินกับมัน เราพยายามแสวงหา พยายามกระทำ มันจะเกิดขึ้นมานะ สติก็เกิดกับเรา สมาธิก็เกิดกับเรา แล้วถ้าปัญญาเกิดกับเรานะ คนที่ปัญญามันเกิดขึ้นมาแล้วนี่มันจะซึ่งใจมาก ซึ่งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาก ดูครูบาอาจารย์ท่านกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสิ

ถ้าเราคิดว่าเรามีปัญญา เราคิดว่าเรามีความรู้ นี่ปัญญาของกิเลส นี่ปัญญาโดยสามัญสำนึก นี่ปัญญาโดยสัญชาตญาณ นี่ปัญญาโดยเป็นข้อมูลดิบ มันปัญญาโดยโลก ปัญญาโดยการกระทำเกิดมาจากใจ แต่เวลาจิตสงบขึ้นมาแล้วเกิดปัญญาขึ้นมา ปัญญาที่มันเกิดขึ้นมาจากการวิปัสสนา เกิดจากการกระทำ เกิดจากสังกรรม ไม่ใช่เกิดจากการคาดหมาย เกิดจากตั้งกระทู้ เกิดจากการมันเป็นของเรา

แต่มันเกิดจากการที่เราฝึกหัด ปัญญาเกิดจากการฝึกหัด เกิดจากการกระทำ แต่พอฝึกหัดจนมันคล่องชำนาญตัวของมัน แล้วมันก้าวเดินไปตามสัจจะความเป็นจริงของมัน เราเห็นการกระทำของมัน เพราะปัญญามันหมุนของมันไป มรรคญาณมันหมุนเข้าไป สังกรรมมันหมุน มรรคญาณมันหมุน มันเข้ามาทำลายนี้ มันรู้จริง เห็นจริง มันจะซึ่งใจมากกว่า

อ้อ! ที่ว่าภาวนามยปัญญาๆ มันเป็นอย่างนี้ ปัญญาที่เกิดจากจิต ปัญญาที่ไม่ใช่เกิดจากสัญญา ไม่ใช่เกิดจากสิ่งใด แต่มันอาศัยจากการกระทำที่เกิดจากสัญชาตญาณนั้นขึ้นมา ก่อน แต่พอเวลามันเป็นจริงขึ้นมา มันเป็นจริงของมันขึ้นมา พอเป็นจริงขึ้นมา นี่ผลตอบตรงนี้! ถ้ามีผลตอบ มันมีการกระทำอย่างนี้ มันเสร็จสมบูรณ์ด้วยการกระทำของเรา มันเสร็จสมบูรณ์ด้วยการกระทำอย่างนี้ นี่โงโง่ด่ามันเป็นเพราะเหตุนี้ นี่ผลที่เป็นมันเป็นอย่างนี้มันถึงตอบได้

นี่ตอบกันไม่ได้ ตอบกันไม่ได้ เบื่อใจ มีความเบื่อหน่าย มีคลายกำหนด ไปเอาแม่พิมพ์เอาแม่แบบ คือเอาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาอ้างอิง แต่ความเป็นจริงนะ เวลาพูดถึงสังขาร พูดถึงความเป็นไปนะ เวลาอธิบายถึงการกระทำ

เวลาหลวงตาท่านพูด “กายเป็นกาย จิตเป็นจิต ทุกข์เป็นทุกข์ แยกออกเป็น ๓ ทวิป มันจะกลับมารวมกันอีกไม่ได้เลย มันเป็นสิ่งจะความจริงอันหนึ่ง”

เวทนาจริงตามเวทนา ความจริง เห็นไหม คุณิเรเวทนาเราก็ไม่จริง ปลอมนะ เดี่ยวเจ็บ เดี่ยวทุกข์ เดี่ยวยาก ก็โอดโอยกันอยู่อย่างนั้นแหละ แต่พอเป็นความจริงมันอยู่เป็นเอกเทศของมันเป็นความจริง จิตเป็นความจริงของจิต ทุกข์เป็นความจริงของทุกข์ มันต่างอันต่างจริง เป็นความจริงกับความจริงที่มันแยกส่วนกัน หลวงตาบอกมันแยกออกเป็น ๓ ทวิป จิตมันรวมลง ความรับรู้มันรวมลง นี่โศดาบัน พอรวมลงแล้วมันรู้สิ่งใด มันตัดสังโยชน์ขาด ๓ ตัว ขาดอย่างไร? ความเป็นจริงมันมีของมัน แล้วรู้จริงของมันตามความเป็นจริงของมัน

เบื่อหน่าย คลายกำหนดนี้ไม่มีใครรู้ได้หรอก ไม่มีใครรู้ได้ โศดาบันตรวจสอบกันไม่ได้ไง โศดาบันตรวจสอบกันไม่ได้ก็กลายเป็นธรรมะในกะลาของเขาไง ครอบกะลาแก้วแล้วก็เป็นธรรมะ นี่โศดาบัน สกิทาคามี อนาคามี มีมรรคมีผลไปเยอะแยะเลยนะ อู้ฮู.. โศดาบันเดินชนกันทั่วประเทศไทย แต่ไม่ได้ผลนะ

นี่พูดถึงสังขารความจริง เราเป็นชาวพุทธ พูดถึงน้ำใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านทำเพื่อเราจะให้มีเหตุมีผล ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีมรรคมีผล มีเหตุมีผล มีผลของการกระทำความจริงนั้น แต่ผลที่การกระทำอันจริงนั้นมันจะต้องละเอียดลึกซึ้ง

เพราะการทำงานของเร เห็นไหม กรรมกรแบกหามเขาใช้แรงงานของเขา ผู้มีอำนาจทางการบริหาร เขาบริหารกำหนดนโยบายของเขา เครียด มีความตึงเครียดมากเลย แต่คนที่ใช้กำลัง กรรมกรเขาแบกหาม เขาเหนื่อยยากของเขานะ แต่เขาใช้แรง แต่ผู้บริหารเขาต้องใช้ปัญญา ใช้ต่างๆ เห็นไหม มันละเอียดลึกซึ้งเข้าไปเรื่อยๆ แล้วผู้ที่เป็นเจ้าของ ผู้ที่รับรู้ ผู้ที่เป็นเจ้าของลงทุน แล้วใครเป็นเจ้าของล่ะ?

จิตของเราเป็นเจ้าของ ปฏิสนธิจิตที่พาเกิดพาตายเวียนตายเวียนเกิดนี้ เรามาคิดว่า สัญชาตญาณ ความปัจจุบัน ชีวิตเราเป็นเจ้าของ แต่ตัวจิตจริงๆ มันไม่เห็น ตัวจิตจริงๆ นี้ เราไม่รู้จักตัวเราเอง เราไม่รู้จักอะไรทั้งสิ้นเลย เรารู้จักกรรมะของพระพุทธเจ้า เราไม่มีสติปัญญาไล่เข้าไปถึงต้นขั้วตามความเป็นจริงอันนั้น ถ้าความเป็นจริง ตัวจริงอย่างนี้ ออกมาใช้ปัญญาอย่างนั้น มันจะแยกความจริงออกจากกันว่าจริงเป็นจริง เวทนาจริงตาม เวทนา ทุกข์เป็นทุกข์จริง ต่างอันต่างจริง

ความจริงเพราะจิตมันจริง เพราะเราจริง เราเห็นจริง เราเริ่มต้นจากการกระทำจริงๆ ของเรา ไม่ใช่แบบสำเร็จรูปจากกรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี้ สำเร็จรูปมามันเป็นแม่แบบ มันเป็นแม่พิมพ์ แล้วเราก็อ้างอิงตรงนั้น นี้แม่พิมพ์ก็เป็นแม่พิมพ์ แต่แม่พิมพ์นั้นเราหาของเราได้ไหม ถ้าเราทำของเราขึ้นมาเองได้ มันเป็นอย่างเรา ได้ มันจะประสบความสำเร็จของเราได้

จากศรัทธาความเชื่อนะ จากศรัทธาความเชื่อต้องมีปัญญาด้วย มีปัญญาแล้วเรา ต้องตรวจสอบด้วย เห็นไหม กาลามสูตร ไม่ให้เชื่อ ไม่ให้เชื่อสิ่งต่างๆ เลย แต่ถ้ามันเป็นจริงแล้วนะ ตรวจสอบทองคำนะ มันเจอไฟนี้ยิ่งหลอมมันเท่าไร ยิ่งพิสูจน์เท่าไร มันยิ่งสุกเปล่งปลั่งของมันเท่านั้น.. จิตใจของเรา เราต้องตรวจสอบ นี้ไม่ตรวจสอบ นี้ปิดบังไว้ เราอ้างแม่แบบ อ้างแต่พุทธพจน์ๆ แต่ตัวจริงเป็นอย่างไรบอกไม่ได้ ไม่มีใครรู้ มันเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้

สิ่งที่เป็นไปได้อยู่กับเรา เราต้องพิสูจน์เรา ปัจจัยตั้ง รู้จำเพาะตน สันทิฏฐิโก รู้ที่ เรา อุตตา หิ อุตตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน พิสูจน์ได้ การศึกษาเขาพิสูจน์ทันกันได้ การปฏิบัติก็พิสูจน์ทันกันได้ ลูกศิษย์ไปแก้ครูบาอาจารย์เยอะเยอะไป ลูกศิษย์ปฏิบัติไปแล้วถ้าหน้าอาจารย์ไปอีก พิสูจน์อาจารย์ได้เลยว่าอาจารย์จริงหรืออาจารย์ปลอม แล้วสุดท้ายลูกศิษย์ก็ไปแก้ครูบาอาจารย์ แล้วครูบาอาจารย์กับลูกศิษย์ก็ไปด้วยกัน

นี่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมวินัยไว้เพื่อประโยชน์กับเรา เพื่อการประพฤติปฏิบัติกับเรา เราตั้งใจจริง มีศรัทธาด้วย แล้วอย่าไปคุ่นชินกับกิเลส เราจะทุกข์จะยาก เราจะตั้งสติของเราตลอดเวลา ให้เผชิญกับความจริงตลอดเวลา เพื่อประโยชน์กับ

เทศน์เช้า วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๒ ๘

เราคนเดียนะ เพื่อประโยชน์กับเจ้าของ เพื่อประโยชน์กับผู้คิด เพื่อประโยชน์กับ
ผู้กระทำนั้น เอวัง